ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ МИНИСТРЛІГІ

БЕКІТЕМІН
ҚР АШМ «Ветеринариялық бақылау және қадағалау Комитеті» төрағасы орынбасары
_____ С. Абдыкасимов
«16»_____05_____2019 ж.

Жылқының ринопневмониясына қарсы құрғақ өсінділі вакцинаны қолдану жөніндегі
НҰСҚАУ

Тармақ 1 Жалпы ережелер

1.1 Құрғақ өсінділі вакцина - жылқының ринопневмониясына қарсы алдын ала иммундеу үшін, індет тіркелген және қатер төнген аймақт қолданылады.

Жылқының ринопневмония вирусының авирулентті штамынан дайындалған вакцина, жасушада өсіріліп, құрамында пептон, желатин және сахароза бар арнайы коректік ортада лиофильді кептіріліп даярланды.

1.2 Вакцинаның сыртқы түрі ақшыл түсті, кейде қызғылтым аморфты біртекті масса, дистильденген суда немесе натрий хлор ерітіндісінде 2-3 мин толық еріп, қоқым және тұнбасыз қызғылт түсті ертінді түзілуі тиіс.

1.3 Вакцинаны тұтынушылардың тапсырысына немесе нарық сұранысына байланысты ампулаларға немесе құтыларға 1-ден 20-ға дейін иммундеуші дозадан құйылып, инертті газбен толтырылып немесе вакуумдалады.

Дәрмектері бар құтылар немесе ампулалар жапсырмаланып, мыналар көрсетілуі тиіс: көлемі, дәрмектің қысқартылған атауы, серия нөмірі, даярлану мерзімі, доза саны және жарамды мерзімі.

Вакцинасы бар құтылар картон қораптарына 10, 20 және 30 данадан ампула мен құтылардың қозғалмауын және бүтіндігін қамтамасыз ету үшін аралық салынып буып-түйіледі.

Қорапта жапсырма жапсырылынып, онда даярлаушы-кәсіпорынның атауы және тауар белгісі, вакцинаның атауы, серия нөмірі, бақылау нөмірі, даярлану мерзімі (айы, жылы), жарамдылық мерзімі, қораптағы құтылардың саны, құтылардағы доза саны, сақталу жағдайы, СТ белгіленуі.

Әрбір қорапқа вакцинаны қолдану жөніндегі нұсқау салынуы тиіс.

Вакцинасы бар қораптар брутто салмағы 15 кг. аспайтын дәрмектердің бүтіндігін қамтамасыз ету үшін картон қораптарға буып-түйіледі. Әрбір қораптың ішіне вакцинаны қолдану жөніндегі нұсқау және вакцинаның

аталуы, қорап саны мен дәрмек дозасының жалпы саны, серия нөмірі мен буып-түю күні, буып-түюшінің фамилиясы немесе нөмірі.

Қорапқа манипуляциялық белгілермен транспорттық таңбалау **«АБАЙЛАҢЫЗ, СЫНҒЫШ», «ҚЫЗДЫРУДАН САҚТА», «ТЕМПЕРАТУРАНЫҢ ШЕКТЕЛУІ»** және алдын ала жазумен; «Биопрепараттар». Таңбалаудың буып-түю жөніндегі мәліметтерде келесі белгілер: даярлаушы-кәсіпорынның аталуы, дәрмектің аталуы, оның қораптағы саны, серия нөмірі, даярлану мерзімі (айы, жылы) сақталу жағдайы, СТ белгіленуі.

1.4 Құтылардағы вакциналардың бүтінділігі бұзылып, бөгде заттар болған жағдайда, және де сол күні ашылып бірақ пайдаланылмай қалған вакцина 30 мин. қайнатылып жойылады.

1.5 Вакцинаның жарамдылық мерзімі даярланған күннен бастап 12 ай, 4-8 °С температурада құрғақ, қараңғы жерде сақталған жағдайда. Жарамдылық мерзімі өткен кезде қолдануға жіберілмейді.

1.6 Вакцинаның әрбір дозасында 5,0-5,5 lg $ТЦД_{50}$ әлсәретілген вирус штамы бар. Егілген жануарларда 2-3 тәулік қысқа мерзімді дене қызуының 39-39,5°С көтерілгендігі байқалуы мүмкін. Иммунитет 10-12 тәулікте басталып, оның қарқындылығы қайталап егілгенде жоғарылайды. Жыл сайынғы вакцинация індет қоздырғышына сезімтал жануарлар арасында тұрақты иммунитетті қамтамасыз етеді.

1.7 Вакцина +8°С температурада мұқият буып-түйілген жағдайда тасымалданады.

Тармақ 2 ВАКЦИНАНЫ ҚОЛДАНУ ТӘРТІБІ

2.1 Құлындарды алғаш рет 3 айлығында, ал қайталап енесінен ажыратуға 3-4 апта қалғанда жылқының тұқымына қарамастан 2 $см^3$ дозада егіледі. Құлынды биелер екі рет егіледі: алғашқы – 1-3 айында, қайталап 3-4 айдан кейін, бірақ 7 ай буаздығына кешіктірмей және басқа індеттерге егілгеннен кейін 14 күнге дейін егуге тыйым салынады. Басқа да ересек топтағы жылқылар екі рет 3-4 ай ара қашықтығымен егіледі.

2.2 Жылқылар екі рет 3-4 ай ара қашықтығымен ревакцинацияланады. Спорттық жылқыларды қайталап егу шаруашылықтан шығарылуына екі апта қалғанда аяқталады.

2.3 Дене қызуы көтерілген, жіті өтетін тыныс жолдарының аурулары бар жылқыларға вакцинация жүргізілмейді.

2.4 Препараттың емдік әсері болмағандықтан, аурудың жасырын кезеңінде егілген жануарлар ринопневманиядан іш тастауы, өлуі мүмкін.

2.5 Егуден бұрын құтыдағы (ампула) жапсырмада көрсетілген доза санына байланысты, 18-20°С температурадағы физиологиялық ерітіндімен ерітіп егіледі. Бір немесе екі егу дозасы бар құтылар (ампула) физиологиялық ерітіндімен еріткеннен кейін қосымша сүйылтуынсыз қолданылады. Вакцинаны еріткеннен кейін екі сағат ішінде күн сәулесінен және қыздырудан сақтай отырып пайдаланылады.

2.5 Жануарларға мойын аумағына 2 мл дозада бұлшық етке егіледі. Вакцинацияға пайдаланылатын шприцтер мен инелерді 30 қайтатып

87

стерильдейді, және әрбір инъекцияға жеке ине пайдаланылады. Вакцина егілген орын спритпен немесе йод тұнбасымен өңделеді. Бір рет қолданылатын шприцтер пайдаланылуға жіберіледі.

2.6 Егілген жануарлар 7 тәулік бойы жалпы физиологиялық жағдайы термометрия арқылы бақыланады.

Препарат егілгеннен кейін жылқыларды 7 күнге дейін союға тыйым салынады. Сау жануарлардан алынған ет ешқандай шектеусіз пайдаланылады.

Тармақ 3 Жеке гигиена шаралары

3.1 Егер вакцина дененің ашық жерлеріне немесе көздің, мұрынның, ауыздың кілегейлі қабығына түсетін болса, онда жұмыстың соңынан сабынды сумен жуып тастау керек.

3.2 Вакцина арнайы жабдықталған, немесе 4-8°С температурада тоңазытқышта сақталуы тиіс.

Тармақ 4 Вакцинанациядан кейінгі атқарылатын шаралар

4.1 Алдын алу мақсатында егілген ринопневманиядан сау шаруашылықта, жануарларды басқа шаруашылыққа шығаруға, топтауға, базарға сатуға вакцинациядан 21 тәуліктен кейін рұқсат беріледі.

4.2 Вакцинация жүргізілгеннен кейін, екі экземплярда акт жасалынып, онда егу күні, вакцинация басындағы шаруашылықтың індеттік жағдайы, жыныс ерекшелігіне бойынша иммунделген жануарлардың саны, вакцинаның бақылау және серия нөмірі, жарамдылық мерзімі, вакцинация жүргізген тұлғаның фамилиясы жазылады.

Тармақ 5 Өндірушінің кепілдемесі

5.1 Өндіруші-кәсіпорын вакцинаның дайындалған күнінен бастап сақталу және биологиялық препаратты қолдану, тасымалдау шарттары бұзылмаса, сапасына 12 айға кепілдік береді.

5.2 Биологиялық препарат, вакцинаны қолдану жайлы нұсқаудағы талаптарға сай келмеген жағдайда, сол серияны қолдануды тоқтатады. Мына адреске хабарлама жібереді: 050016, Алматы қ., Райымбек д., 221үй, **«АттенВак» ЖШС**. Наразылықпен бірге, сапасыздығына күдікті серияның 5-7 флаконын температуралық режимді сақтай отырып арнайы термочемоданменен өндірушіге жіберіледі.

ӘЗІРЛЕНДІ
АттенВак» ЖШС Директоры
_____ Б.С.Қалисынов
«_____»_____2019 ж.

88

МИНИСТЕРСТВО СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

УТВЕРЖДАЮ
Зам. **Председатель Комитета ветеринарного контроля и надзора МСХ РК**
_____ С. Абдиманапов
«16» 05 **2019 г.**

НАСТАВЛЕНИЕ
по применению вирусвакцины сухой культуральной против ринопневмонии лошадей

Глава 1 Общие положения

1.1.Вирусвакцина сухая культуральная – предназначена для профилактической иммунизации лошадей против ринопневмонии в неблагополучных и угрожаемых хозяйствах.

Вакцина изготовлена из авирулентного штамма вируса ринопневмонии лошадей, выращенного в культуре клеток и подвергнутого лиофильному высушиванию в специальной защитной среде, содержащей пептон, желатин и сахарозу.

1.2 Вакцина по внешнему виду представляет собой аморфную гомогенную массу бежевого цвета, иногда с розовым оттенком, легко растворимую в дистиллированной воде или растворе натрия хлорида в течение 2-3 мин с образованием жидкости розового цвета без комочков, хлопьев и осадка.

1.3 Вакцину выпускают в заполненных инертным газом или под вакуумом ампулах или флаконах от 1 до 50 иммунизирующих доз, в зависимости от заказа потребителя и спроса рынка.

Флаконы/ампулы с препаратом должны этикетированы с указанием: исходного объема, наименования препарата, номер серии, даты изготовления, количества доз и срока годности.

Флаконы с вакциной упаковывают в картонные коробки по 10, 20, 30 и 50 шт. с разделительными перегородками, обеспечивающими неподвижность и целостность флаконов/ампул.

На коробке должна быть наклеена этикетка с указанием предприятия-изготовителя и его товарного знака, названия вакцины, номера серии, номера контроля, даты изготовления (мес., год), срока годности, количества флаконов в коробке, количества доз во флаконе, условий хранения, обозначения СТ.

89

В каждую коробку должна быть вложена наставление по применению вакцины.

Коробки с вакциной упаковывают в гофрированные картонные коробки, обеспечивающие целостность препарата, массой брутто не более 15 кг. Внутрь каждой коробки должна быть вложена наставление по применению вакцины и контрольный лист с указанием наименования вакцины, количества коробок и общего количества доз препарата в коробке, номера серии и даты упаковки, номера или фамилии упаковщика.

На коробки наносят транспортную маркировку с указанием манипуляционных знаков **«ОСТОРОЖНО, ХРУПКОЕ», «БЕРЕЧЬ ОТ НАГРЕВА», «ОГРАНИЧЕНИЕ ТЕМПЕРАТУРЫ»** и предупредительные надписи; «Биопрепараты». Маркировка, содержащая данные об упакованной продукции, должна содержать следующие обозначения: Наименование предприятия-изготовителя, наименования препарата, его количества в коробке, номера серий, срока годности, условий хранения, обозначение СТ.

1.4 Вакцину с нарушенной целостностью флаконов, отсутствующей этикеткой, наличием посторонних примесей, а также не использованную в день вскрытия флакона бракуют путем кипячения в течение 30 мин.

1.5 Срок годности вакцины 12 месяцев со дня изготовления, при условии хранения в сухом темном месте, при температуре не выше 4-8 °С. Вакцина по истечении срока годности не должна применяться.

1.6 В каждой дозе вакцины содержится 5,0-5,5 lg ТЦД$_{50}$ вируса аттенуированного штамма. У привитых животных возможно кратковременное повышение температуры тела в течение 2-3 суток после введения вакцины до 39-39,5°С. Иммунитет наступает на 10-12 сутки и напряженность повышается после повторной вакцинации. Ежегодная вакцинация обеспечивает поддержание стойкого иммунитета среди восприимчивых животных.

1.7 Транспортировка вакцины допускается в плотной упаковке при температуре не выше +8°С.

Глава 2 ПОРЯДОК ПРИМЕНЕНИЯ ВАКЦИНЫ

2.1 Жеребят первый раз вакцинируют в 3 мес. возрасте и повторно за 3-4 недели до отъема независимо от породы, веса и пола в дозе 2 мл. Кобыл жеребых иммунизируют двукратно: первый – на 1-3 месяце жеребости, повторно через 3-4 месяца, но не позже 7–го месяца жеребости и не ранее 14 дней после иммунизации их против других болезней. Остальных половозрастных групп лошадей прививают двукратно с интервалом в 3-4 месяцев.

2.2 Лошадей ревакцинируют ежегодно, двукратно с интервалом 3-4 месяца. Повторную вакцинацию спортивных лошадей заканчивают не позже чем за 2 недели до отправки из хозяйства.

2.3Вакцинации не подлежат лошади с повышенной температурой тела, острыми респираторными заболеваниями.

2.4 Препарат не обладает лечебным действием, поэтому животные,

90

привитые в инкубационный период болезни, могут заболеть, абортировать и погибнуть от ринопневмонии.

2.5 Непосредственно перед прививкой вакцину растворяют до исходного объема физиологическим раствором с температурой 18-20°С и разводят в зависимости от количества доз указанной на этикетке флакона (ампул). Флаконы (ампулы), содержащие одну и двух прививную дозу, вакцину после растворения изотоническим раствором применяют без дополнительного разведения. Вакцину необходимо использовать в течение ближайших двух часов после растворения, предохраняя ее от нагревания и солнечных лучей.

2.6 Животных прививают внутримышечно в дозе 2 мл в область шеи. Для вакцинации используют шприцы и иглы, которых стерилизуют кипячением в течение 30 минут, для каждой инъекции используют отдельную иглу. Место введения вакцины обрабатывают спиртом или настойкой йода. Допускается использование одноразовых шприцев.

2.7 За иммунизированными животными наблюдают в течение 7 дней за общим физиологическим состоянием с последующей выборочной термометрией.

Убой вакцинированных лошадей допускается не ранее чем через 7 дней после введения препарата. Мясо, полученное от здоровых животных, используют без ограничений.

Глава 3 Меры безопасности и личной гигиены

3.1 В случае попадания вакцины на открытые участки тела или слизистые оболочки глаз, рта и носа после окончания работы руки и другие открытые участки тела обильно моют водопроводной водой с мылом.

3.2 Вакцину следует хранить в специально оборудованном помещений в холодильнике при температуре 4-8°С.

Глава 4 МЕРОПРИЯТИЯ ПОСЛЕ ВАКЦИНАЦИИ

4.1 Вакцинированных с профилактической целью в благополучных по ринопневмонии хозяйствах, перегруппировка, ввоз и передача животных в другие хозяйства и продажа на рынках разрешается не ранее, чем через 21 сут после вакцинации.

4.2 После проведения вакцинации составляют акт в двух экземплярах, где указывают даты прививок, эпизоотическое состояние хозяйства к началу вакцинации, количество иммунизированных животных по половозрастным группам, номера серий и контроля вакцины, срока годности, фамилии лиц, проводивших вакцинацию.

Глава 5 Гарантии изготовителя

5.1 Предприятие-изготовитель гарантирует качество вакцины в течение 12 мес. со дня изготовления при соблюдении условий транспортирования, хранения и применения биологического препарата.

5.2 В случае несоответствия биологического препарата требованиям, указанным в наставлении по применению вакцины использование данной

серии прекращают. Сообщают по адресу: **050016, г.Алматы, пр.Райымбека, 221, ТОО «АттенВак»**. Одновременно с рекламацией в адрес производителя направляют 5-7 флаконов вакцины из серии, подозреваемой в недоброкачественности с соблюдением температурного режима в темочемодане.

РАЗРАБОТАНО:
Директор ТОО «АттенВак»
_____ Б.С.Калисынов
«____» _____ 2019 г.

92